The background is a light yellow-green color with a subtle, fine-grained texture. It is decorated with numerous small, colorful butterflies in shades of orange, blue, and black, scattered across the frame. In the bottom right corner, there is a cluster of large, light-colored roses with green foliage. The overall aesthetic is soft and celebratory.

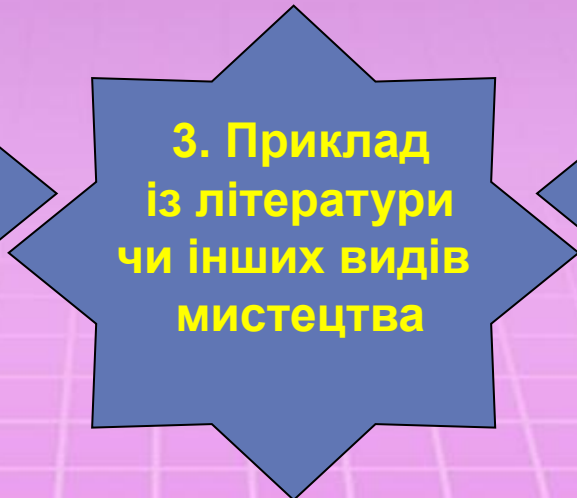
**Власне висловлювання
у форматі ЗНО: сім кроків
до успіху**

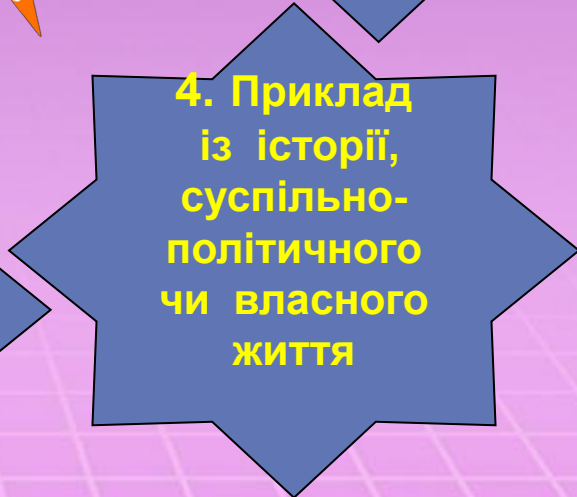
1. Теза

**2.
Аргументи**
(два чи
більше)

**3. Приклад
із літератури
чи інших видів
мистецтва**

**4. Приклад
із історії,
суспільно-
політичного
чи власного
життя**

**5.
Висновок**

1. Теза

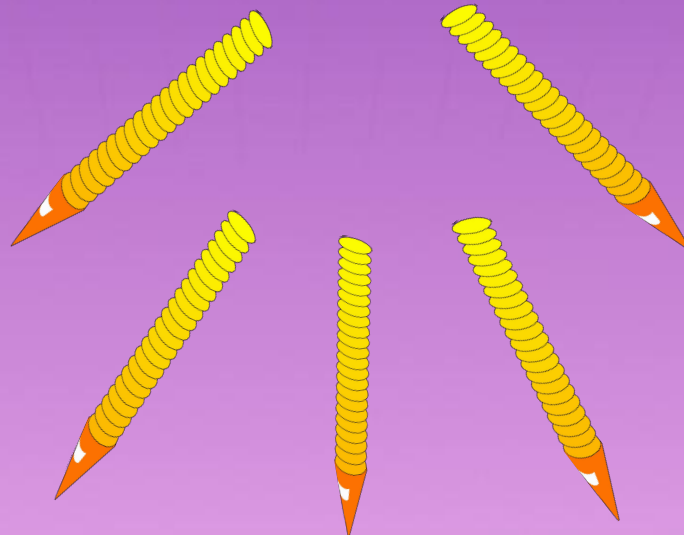
**2.
Аргумент
1**

**3. Приклад
із літератури
чи інших
видів
мистецтва**

**4.
Аргумент
2**

**5. Приклад
із історії,
суспільно-
політичного
чи власного
життя**

**6.
Висновок**

Теза – це судження (позиція, погляд, твердження), що слугує основою, вихідним пунктом міркувань стосовно певної теми / проблеми й потребує послідовного доведення, аргументування .

Теза – це думка, яку необхідно обґрунтувати, довести.

Види тези

1. Теза – один варіант відповіді

2. Теза – дилема
(вибір двох варіантів)

Теза

- З одного боку, ..., а з іншого – ...
- Мені здається, думка ... помилкова.
- Мені здається, що ...
- На мій погляд, ...
- На моє переконання, ...
- На мою думку, ...
- Я вважаю, ...
- Я думаю,
- Я (не) погоджуюся ...
- Я (не) підтримую ...
- Я хотів (ла) би (б) довести протилежне твердження:

Аргумент – це відповідь на запитання:

* «**ЧОМУ** я (автор висловлення) вважаю, що моя **ТЕЗА** є правильною?»

або

* «**ЧОМУ** я (автор висловлення) маю саме такий погляд на порушену проблему, а не інший?».

Аргументи

- Аргументом на користь моєї думки може бути те, що ...
- Довести своє твердження я можу такими аргументами: по-перше, ..., по-друге, ...
- Доказом цього може бути ...
- Моє переконання ґрунтується на тому, що, по-перше, ..., по-друге, ...
- На користь своєї думки можу навести такі аргументи: ...
- Підтвердженням цього є ...
- Спробую переконати вас такими аргументами:

Приклади ілюструють міркування автора висловлення.

Відповідно до умови відкритого тестового завдання, у власному висловленні має бути щонайменше два приклади:

- * **один – із художньої літератури** (або з іншого виду мистецтва: кінематографічного, театрального, музичного, образотворчого та ін.);
- * **один – із історії, суспільного або особистого досвіду автора.**

Учасник тестування, ілюструючи свої міркування, повинен показати вміння аналізувати як художню (уявну, образну) реальність, так і об'єктивну (дійсну) реальність.

Увага! Приклади із життя письменників або представників інших видів мистецтва вважають прикладами зі сфери об'єктивної реальності, а не мистецтва.

Приклади

- В історії відомо багато прикладів ... Один із них – ...
- Згадаймо постать видатного ... Захоплює його ...
- Наприклад, ...
- Приміром, варто згадати ...
- Прикладом може бути (служувати)
- Проблема ... є дуже актуальною, тому багато прикладів її розв'язання дає життя.
- У скарбниці світової (української) літератури є багато прикладів щодо порушеної проблеми. Так, ...
- Прикладом такого розуміння проблеми є герой ... із твору ...
- Яскравим прикладом є образ ... із твору ...
- Яскравим прикладом такого розуміння ... для мене є ...

Висновок – це узагальнення тих позицій, які були заявлені в тезі, розвинені в аргументах та проілюстровані прикладами.

Висновок

- Висновком може бути (служувати) твердження, що ...
- Отже, ...
- Отже, я переконаний (-а), що
- Підсумовуючи міркування про ..., можна стверджувати ...
- Тож можна зробити висновок, що ...

Крок 3

Орієнтовний перелік творів, у яких порушена проблема «людина і природа»

- * *М. Коцюбинський «Intermezzo»*
- * *Леся Українка «Лісова пісня»*
- * *М. Вороний «Блакитна панна»*
- * *П. Тичина «Арфами, арфами...»*

* проблема освіти

- * *І. Карпенко-Карий «Хазяїн»*
  - * *В. Підмогильний «Місто»*
  - * *О. Гончар «Собор»*
-

Крок 4

5-7 висловів на різну тематику

- *Не все те отрута, що неприємне на смак.*
- *Любов виникає з любові; коли хочу, щоб мене любили, я сам перший люблю.*
- *Бери вершину і матимеш середину.*

Г. Сковорода

Крок 5

Дотримання лексичних, граматичних і стилістичних норм

Неправильно

Правильно

* в найближчий час	незабаром, невдовзі, найближчим часом
* в недалекому майбутньому	незабаром, невдовзі
* в один і той самий час	одночасно, водночас, рівночасно
* в останній час	останнім часом
* в повній мірі	цілком
* в подальшому	надалі
* в порівнянні	порівняно з
* в послідуєчому породили ряд порушень	надалі зумовили (спричинили) ряд (низку) порушень

Неправильно

Правильно

* дана особа	ця (така) особа
* зустрічаються перешкоди	трапляються перешкоди
* прикладати зусилля	докладати зусиль
* підводити підсумок	підбивати підсумок, узагальнювати, робити висновок
* привести до негативних наслідків	призвести до негативних наслідків
* привести приклад	навести приклад

Неправильно

Правильно

* <i>інша альтернатива</i>	інший спосіб або альтернатива
* <i>на сьогоднішній день</i>	сьогодні, тепер, нині
* <i>навчати (чому) мові</i>	навчати (чого?) мови
* <i>думки співпадають</i>	думки збігаються
* <i>ні одного разу</i>	жодного разу
* <i>при необхідності</i>	за потреби, коли необхідно, у разі потреби
* <i>свій власний внесок</i>	або свій або власний внесок
* <i>скоріше всього</i>	найімовірніше, мабуть, радше
* <i>ітак</i>	отже, отож

Неправильно

Правильно

* борг складає ...	борг становить ...
* згідно наказу	згідно з наказом
* на наступний рік (місяць...)	наступного року (місяця...)
* у кінцевому рахунку	зрештою, у підсумку
* у свою чергу	зі свого боку, і собі, своєю чергою
* хочу відмітити	хочу зауважити (відзначити)
* чисельна (багаточисленна) група	численна група
* поринути в світ літератури	поринути у світ літератури

Крок 6

**Дотримання
орфографічних і
пунктуаційних норм**

Крок 7
Власне написання
ВІСЛОВЛЮВАННЯ

Максимальна кількість балів за власне висловлення?

При оцінюванні змістового оформлення власного висловлення враховується:

- наявність усіх змістово-конструктивних елементів, що передбачені умовою відкритого тестового завдання (теза, два-три переконливі аргументи, приклад із мистецтва, приклад із життя, висновок) та їхня якість;
- логічність викладу думок у тексті, узгодженість усіх змістово-конструктивних елементів.

У разі ідеального змістового оформлення власного висловлення його автор може максимально отримати **12 балів**, із яких:

- за тезу – 2;
- за аргументацію (2-3 аргументи) – 2;
- за приклад із мистецтва – 2;
- за приклад із життя – 2;
- за висновок – 2;
- за логіку викладу – 2.

Змістове оформлення						Мовне оформлення	
теза	два-три аргументи	приклад із мистецтва	приклад із життя	логіка викладу	висновок	орфографічна й пунктуаційна вправність	лексична, стилістична й граматична вправність
2	2	2	2	2	2	4	4
12 балів						8 балів	
максимум – 20 балів							

**Успіхів Вам,
шановні вчителі та учні!**